

Zpráva o případech, v nichž nebylo dosaženo nápravy ani postupem podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv

Podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, informuji Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, v nichž se mi nepodařilo dosáhnout dostatečných opatření k nápravě ani cestou vyrozumění nadřízeného úřadu či vlády nebo informováním veřejnosti o zjištěných ze šetření podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv.

A. Řízení o odstranění staveb

(sp. zn. 7527/2019/VOP/DP)¹

Vedl jsem šetření ve věci údajné nepovolené změny stavby – stavební úpravy v podkroví staršího rodinného domu. Na základě podnětu sousedů provedl Obecní úřad Střelice, odbor stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) kontrolní prohlídku stěžovatelova domu, při níž zjistil, že v povolení změny stavby z roku 1982 jsou slova „podkrovní místnosti“ dopsány jiným strojovým písmem než zbytek textu. Stěžovatel argumentoval tím, že dodatečnou úpravu písemného vyhotovení předmětného stavebního povolení provedl tehdejší předseda místně příslušné stavební komise výstavby MNV.

Stavební úřad se stěžovatelem zahájil řízení o odstranění stavby a stěžovatel byl následně obviněn z přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny. Příslušný okresní soud stěžovatele obžaloby zprostil, neboť dospěl k závěru, že žalovaný skutek není trestným činem. Řízení u stavebního úřadu však pokračovalo dál, neboť stěžovatel byl postupem stavebního úřadu donucen požádat o dodatečné povolení stavby.

Po provedení šetření jsem dospěl k závěru, že se stavebnímu úřadu nepodařilo prokázat nepravost obsahu veřejné listiny (stavebního povolení z roku 1982), neboť podezření na pozměnění jejího obsahu stěžovatelem se nepotvrdilo a stavební úřad dále neměl k dispozici žádný jiný důkaz na základě něhož by prokázal, že provedení stavební úpravy v podkroví rodinného domu tehdejší stavební komise MNV nepovolila. Ochránce proto dospěl k závěru, že zde nejsou zákonné důvody pro to, aby stavební úřad mohl ve věci nařídit odstranění nepovolené stavby.

V rámci šetření jsem stavebnímu úřadu navrhl procesní postup spočívající v zastavení řízení o dodatečném povolení a následném vydání rozhodnutí v řízení o odstranění stavby, jehož výrok by měl znít, že se odstranění stavby nenařizuje. Stavební úřad mé závěry nerespektoval, a to ani po vydání závěrečného stanoviska s doporučeními k nápravě. Následně jsem využil svého oprávnění a obrátil jsem se dne 22. července 2020 v rámci

1 Zpráva o šetření, závěrečné stanovisko, vyrozumění nadřízenému úřadu.

sankce na nadřízený úřad, jímž je Krajský úřad Jihomoravského kraje. Krajský úřad se však s mými závěry neztotožnil a přiklonil se k názoru stavebního úřadu.

Stěžovatel má za stávající situace dvě možnosti, buď přijme, mnou kritizovaný právní názor stavebního úřadu, že je část jeho stavby (podkrovní místnost) nepovolená, čímž by připustil, že staré povolení zfalšoval. Následně bude pokračovat ve snaze o získání dodatečného povolení, tedy úřadu doloží žádost a absolvuje celé řízení o dodatečném povolení stavby. Druhá možnost, kterou stěžovatel má, je zpětvzetí žádosti o dodatečné povolení, čímž dojde k formálnímu zastavení řízení o dodatečném povolení a úřad bude pokračovat v řízení o odstranění stavby, kterou úřad pravděpodobně nařídí odstranit. Stěžovatel se následně odvolá a v případě neúspěchu podá správní žalobu, o které autoritativně rozhodne soud.

Jelikož se ani prostřednictvím sankce nepodařilo zjednat nápravu, je uvedená informace předložena Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

B. Uložení kázeňského trestu za nedodržení ústrojové kázně (sp. zn. 7115/2019/VOP/JM) ²

V rámci šetření moje zástupkyně konstatovala pochybení Vazební věznice Praha Pankrác při uložení kázeňského trestu důtky stěžovateli ve věci nedodržení ústrojové kázně a neslušného chování. Odsouzení nemohou být sankcionováni za nesplnění povinnosti, která jim nebyla stanovena jakýmkoliv právním či vnitřním předpisem.

Dne 3. 6. 2019 vychovatelka oddílu vyzvala stěžovatele k řešení ústrojové kázně (povoleného oděvu a obuvi), konkrétně k předložení platné povolenky, aniž byl stěžovatel oděn v civilním oblečení. Stěžovatel neměl k dispozici platně vystavené potvrzení od vychovatele, ale prokázal se „pouze“ výměnným listem/poukazem (povolenka na montérky, lehkou obuv a bavlněné triko bez potisku) vydaným lékařkou. Stěžovatel namítal, že povolenku nevyužíval, proto ji ani nepředal vychovateli a nepožádal o vystavení potvrzení o povolení. Stěžovatel byl potrestán i za nevhodné chování, kterého se měl dopustit v rámci řešení uvedené situace. V rozhodnutí o uložení kázeňského trestu je popsáno nevhodné chování stěžovatele: „Odsouzený dále v průběhu řešení této situace začal slovně napadat přítomné, že se jedná o vytěžování vězňů, a to si nesmíme dovolit. Jeho chování bylo arogantní a neslušné vůči přítomným osobám.“ V rozhodnutí o stížnosti je uvedeno, že neslušnému jednání stěžovatele byly přítomny tři zaměstnankyně.

Ve vnitřním řádu není striktně a jednoznačně uvedena povinnost odsouzených, aby každou povolenku vystavenou lékařem předali vychovateli s tím, že zavedení takové povinnosti není odůvodněné a účelné, neboť postačí, aby každý odsouzený měl k dispozici povolenku od lékaře pouze u sebe a na vyžádání se prokázal touto povolenkou. Stěžovatel byl sankcionován za nesplnění povinnosti, která není ve vnitřním řádu zcela jasně definována, a v případě, že by zde byla odsouzeným uložena taková povinnost, muselo by být jasné vymezeno, že tuto povinnost mají i odsouzení, kteří nevyužívají vystavenou povolenku. Navíc vychovatelka kontrolovala stěžovatele, zda má vystaveno potvrzení od vychovatele o povolené úlevě v době, kdy stěžovatel nevyužíval úlevu. Pokud věznice chtěla prokázat

² Zpráva o šetření, závěrečné stanovisko, vyrozumění nadřízenému úřadu.

neslušné chování stěžovatele, měla by takové jednání především mnohem podrobněji specifikovat, což se však nestalo. Otázka toho, co je považováno za slušné a které chování je již tzv. za hranou, je vždy velice subjektivní. Vysvětlení v rámci kázeňského řízení podala pouze jedna zaměstnankyně věznice, která chování odsouzeného popsala obecně, přičemž tento popis byl bez dalšího převzat do rozhodnutí o uložení kázeňského trestu.

V závěrečném stanovisku moje zástupkyně navrhla opatření k nápravě spočívající ve zrušení uloženého kázeňského trestu, případně aby nevhodné chování stěžovatele projednala formou výchovného pohovoru. Následně se ani generální ředitel Vězeňské služby ČR neztotožnil s uvedenými závěry.

Jelikož se ani prostřednictvím sankce nepodařilo zjednat nápravu, je uvedená informace předložena Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Brno 3. listopadu 2020

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)